

Comparació d'indicadors de salut per grups socioeconòmics ESCA, 2006 i 2011

Servei del Pla de Salut
Direcció General de Planificació i Recerca en Salut

Abril de 2013

Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de Reconeixement-No comercial-Sense obres derivades 3.0 de Creative Commons. Se'n permet la reproducció, distribució i comunicació pública sempre que se'n citi l'autor i no se'n faci un ús comercial.

La llicència completa es pot consultar a: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/legalcode.ca>

© 2013 Generalitat de Catalunya

Departament de Salut
Travessera de les Corts, 131-159
Edifici Ave Maria
08028 Barcelona
www.gencat.cat/salut
<http://canalsalut.gencat.cat/>

Edició: Servei del Pla de Salut. Direcció General de Planificació i Recerca en Salut. Departament de Salut. Generalitat de Catalunya

Coordinació editorial i redacció: Pilar Brugulat, Antònia Medina, Anna Mompert i Ricard Tresserras

1a edició: abril de 2013

Sumari

Resum executiu	4
Introducció	4
Variables i indicadors.....	5
Taules de resultats	8
Referències bibliogràfiques.....	13

Introducció

Els perfils sociodemogràfics, l'estructura econòmica i del mercat laboral, el rol dels membres de les famílies i, finalment, les polítiques públiques condicionen la distribució dels recursos, les capacitats i les condicions de vida entre les persones, i, consegüentment, l'estratificació social. Dahlgren i Whitehead¹ presenten un dels models sobre determinants en salut més estesos per explicar les causes de les desigualtats (figura de la portada). Aquest model parteix de les característiques personals de l'individu (edat, sexe i factors hereditaris) i el contextualitza en l'entorn, des del més immediat fins al més llunyà: factors d'estils de vida individual, suport social de l'entorn familiar i comunitari, condicions de vida i de treball i condicions socioeconòmiques i culturals.

Els eixos principals de desigualtat derivats de les diferències entre grups són el gènere, la classe social, el nivell d'estudis i el territori². La vulnerabilitat de les persones creix a mesura que se situen en una situació desfavorable sobre un nombre més elevat d'eixos de desigualtat. Aquestes diferències no són una qüestió de persones pobres i riques, sinó un problema d'oportunitat, atès que no totes les persones tenen les mateixes possibilitats de gaudir del potencial màxim de salut.³ El coneixement de la magnitud, la distribució i les causes d'aquestes desigualtats ha de ser el pas previ per a l'articulació de polítiques i intervencions per reduir-les.⁴

Els determinants de salut influeixen sobre l'estat de salut, sia directament o mitjançant els estils de vida. La població que pertany a la classe social més desfavorida o que té un nivell d'estudis més baix presenta més problemes de salut, tant pel que fa a la salut percebuda com a aquella que es mesura a partir dels trastorns crònics, el risc de patir problemes de salut mental o les discapacitats i la dependència. En les desigualtats en salut es fa visible un gradient social, és a dir, l'esperança de vida és més baixa, la salut percebuda i la qualitat de vida relacionada amb la salut és pitjor i les malalties són més freqüents a mesura que el grup social és més baix en l'escala jeràrquica de la societat.^{5,6}

Aquest document forma part d'una sèrie d'estudis i anàlisis sobre l'efecte de la crisi econòmica i financera sobre la salut que es duen a terme des del Grup ESCA i crisi.

L'objectiu de l'anàlisi és identificar si hi ha una modificació en els indicadors globals (homes, dones i total) entre l'any 2006 (*baseline*) i el 2011 (context de crisi) i si els canvis són similars o diferents en la classe social baixa respecte al total de la població.

Variables i indicadors

El contingut de l'informe són diferents taules amb indicadors sociodemogràfics, d'estat de salut de pràctiques preventives, d'estils de vida i d'utilització de serveis sanitaris per al conjunt de la població i per a la classe social baixa, formada pels grups socioeconòmics IVb i V de la classificació de la SEE^{7,8} i el conjunt de la població, estimats l'any 2006, moment basal previ a l'inici de la crisi, i l'any 2011, de context de crisi econòmica.

L'edició de l'any 2006 de l'ESCA té una grandària mostral de 18.126 persones, i la de l'any 2011 (onades 2 i 3 de l'ESCAc) és de 4.828 persones. Per al conjunt de la població, l'error màxim mostral està al voltant del 0,7% l'any 2006 i del 1,4% el 2011.^{9, 10}

La taula 1 presenta les variables sociodemogràfiques analitzades segons les categories i el grup d'edat de referència.

Taula 1. Dimensions, definició i edat de referència dels indicadors seleccionats

Variable	Categoria	Edat
Demogràfiques	Sexe: homes, dones i total Grup d'edat: 0-14, 15-44, 45-64 i 65 i més	Tota la població
Estructura familiar	Llar unipersonal Família monoparental	Tota la població 15 anys i més
Situació laboral	A l'atur Ocupats	16-64
Nivell d'estudis	Primària o sense estudis Universitària	15 anys i més
Incertesa laboral	Probabilitat de perdre la feina	16-64 ocupats
Condicions de l'habitatge	Habitabilitat deficient o molt deficient de l'habitatge	Tota la població

La taula 2 presenta les dimensions, la definició i l'edat de referència dels indicadors seleccionats per la seva rellevància.

Taula 2. Dimensions, definició i edat de referència dels indicadors seleccionats

Dimensió	Indicador	Definició	Edat
Estat de salut	Percentatge de població amb percepció de mala salut	Autovaloració de l'estat de salut com a regular o dolenta	Tota la població
	Percentatge de població amb algun trastorn crònic	Malaltia o problema de salut crònic com aquell que ha tingut una durada superior als 6 mesos (EHIS)	15 anys i més
	Percentatge de població que pateix o ha patit 4 o més trastorns crònics	Mesurat a partir d'una llista de trastorns crònics preestablerta	15 anys i més
	Percentatge de població que ha restringit les seves activitats habituals per un problema de salut	Restricció referida als darrera 12 mesos	Tota la població
	Percentatge de població amb risc de patir trastorn mental	Probabilitat de patir un trastorn mental en el moment de l'entrevista (GHQ-12)	15 anys i més
Pràctiques preventives	Percentatge de població que es vacuna contra la grip	Vacunació preventiva anual	60 anys i més
	Percentatge de població que es pren la pressió arterial periòdicament	Mesura de la pressió arterial	15 anys i més
	Percentatge de població que es mesura el nivell de colesterol periòdicament	Mesura del nivell de colesterol a la sang	15 anys i més
	Percentatge de dones que es fan una mamografia periòdicament	Realització d'una mamografia periòdica	50-69 anys
Estils de vida	Percentatge de sedentarisme	Sedentaris segons l'activitat física habitual	18-74 anys
	Consum de fruita recomanada	Consum diària de 5 racions o més de fruita i/o verdura	Tota la població
	Percentatge de consum de tabac	Fumador diari i ocasional	15 anys i més
	Percentatge de població que realitza una activitat física saludable	Activitat física moderada i alta (IPAQ - versió curta)	15-69 anys
Utilització de serveis sanitaris	Percentatge de població que ha pres algun medicament els darrers dos dies	Consum d'un o més medicaments els darrers dos dies	15 anys i més
	Percentatge de població que ha visitat un professional de la salut els darrers 12 mesos	Consulta per diagnòstic, examen, tractament, seguiment, receptes... S'exclouen exàmens mèdics col·lectius i proves diagnòstiques	Tota la població
	Percentatge de població que ha visitat un professional sanitari o sociosanitari els 15 dies	La visita ha de ser per motius de salut i referida als darrers 15 dies	Tota la població
	Percentatge de població que ha anat a urgències els darrers 12 mesos	Visita a urgències el darrer any	Tota la població
	Percentatge de població que ha estat hospitalitzada els darrers 12 mesos	Hospitalitzacions el darrer any	Tota la població

Quant a les estimacions, els indicadors han estat calculats per a homes, dones i el total, per al total de la població i per a la classe social baixa. S'ha fet l'estimació dels percentatges bruts acompanyats de l'interval de confiança, amb un nivell de significació del 95%.

La comparació es pot fer des de dues perspectives:

- Canvis en els percentatges entre el 2006 i el 2011 del conjunt de la població i de la classe baixa.
- Diferències en cada moment d'observació entre el conjunt de la població i la classe baixa.

En aquest sentit és interessant valorar no únicament l'existència o no de les diferències entre els percentatges sinó també mesurar la magnitud de les diferències.

Per a més informació sobre la metodologia, els qüestionaris i els resultats de l'ESCA es pot consultar la pàgina web del Departament de Salut www.gencat.cat/salut/esca.

Taules de resultats

El 2006 la població de Catalunya era de 6.995.205 habitants, dels quals 1.663.483 se situen en la classe social baixa (grups IVb i V). El 2011 la població és de 7.574.221 habitants, dels quals 1.837.927 són de classe baixa.

La població que pertany a la classe social baixa té una estructura per grups d'edat més envellida que la població general, tant per un percentatge més elevat d'homes i dones de 65 anys i més (2006 i 2011), com d'un percentatge més baix de població de 15 a 44 anys (homes i total el 2006 i total el 2011).

Quant a l'estructura familiar, en la classe social baixa és més elevat el nombre de llars unipersonals i el de famílies monoparentals l'any 2006. Tot i que l'estructura de la llar no es modifica significativament al llarg del període d'anàlisi, a l'any 2011 no s'observen diferències entre el conjunt de la població i la classe social baixa, a excepció de les llars monoparentals per al total de la població.

El percentatge d'atur de la població de 16 a 64 anys ha augmentat al llarg del període i també ha disminuït el d'ocupació. Tanmateix, mentre que la reducció de l'ocupació ha estat similar en el conjunt de la població i la classe social baixa, l'increment de l'atur, que ja era més elevat en la classe social baixa, ha estat superior en aquest grup que per al conjunt de la població. Cal esmentar, en tot aquest procés de pèrdua de llocs de treball generalitzat, que el percentatge de dones ocupades de la classe social baixa és superior el 2011 respecte del 2006, tot i que la diferència no és significativa.

El nivell d'estudis està relacionat amb la classe social, la classe social baixa té un percentatge més elevat de població sense estudis o amb estudis de primària i un percentatge més baix amb estudis universitaris. En els dos moments d'observació s'observen diferències significatives del percentatge de població sense estudis o amb estudis de primari i universitaris entre el conjunt de la població i la classe social baixa. La disminució del percentatge de població amb estudis primaris o sense estudis és un efecte generacional, atès que la població gran és la que té el nivell d'estudis més baix.

L'any 2006 s'observen diferències d'habitabilitat en la població segons classe social, que no són significatives el 2011.

Taula 3. Comparació d'indicadors sociodemogràfic de la classe social baixa i el total de la població, per sexe. Catalunya, 2006 i 2011

Dades socio-demogràfiques		ESCA 2006				ESCA 2011			
		Classe social baixa (grups IVb i V)		Total població		Classe social baixa (grups IVb i V)		Total població	
Indicador		%	IC95%	%	IC95%	%	IC95%	%	IC95%
Sexe	H	47,1%	(45,0-49,2)	49,6%	(48,6-50,6)	50,1%	(45,9-54,3)	49,6%	(47,6-51,6)
	D	52,9%	(50,9-54,9)	50,4%	(49,4-51,4)	49,9%	(45,6-54,2)	50,4%	(48,4-52,4)
	T	100,0%	(100,0-100,0)	100,0%	(100,0-100,0)	100,0%	(100,0-100,0)	100,0%	(100,0-100,0)
Edat, 0-14	H	13,9%	(12,4-15,4)	14,7%	(14,0-15,4)	13,1%	(10,3-15,9)	15,9%	(14,4-17,4)
	D	13,5%	(12,2-14,8)	13,6%	(12,9-14,3)	11,4%	(8,6-14,2)	14,7%	(13,3-16,1)
	T	13,7%	(12,7-14,7)	14,2%	(13,7-14,7)	12,3%	(10,3-14,3)	15,3%	(14,3-16,3)
Edat, 15-44	H	48,5%	(46,4-50,6)	47,9%	(46,9-48,9)	45,4%	(41,2-49,6)	44,9%	(42,9-46,9)
	D	35,6%	(33,7-37,5)	43,6%	(42,6-44,6)	38,3%	(34,1-42,5)	41,2%	(39,2-43,2)
	T	41,7%	(40,3-43,1)	45,8%	(45,1-46,5)	41,9%	(38,9-44,9)	43,0%	(41,6-44,4)
Edat, 45-64	H	21,0%	(19,3-22,7)	23,6%	(22,7-24,5)	23,6%	(20,0-27,2)	24,8%	(23,1-26,5)
	D	24,6%	(22,9-26,3)	23,9%	(23,0-24,8)	24,4%	(20,7-28,1)	24,9%	(23,2-26,6)
	T	22,9%	(21,7-24,1)	23,8%	(23,2-24,4)	23,9%	(21,3-26,5)	24,8%	(23,6-26,0)
Edat, 65 i més	H	16,5%	(14,9-18,1)	13,7%	(13,0-14,4)	17,9%	(14,7-21,1)	14,4%	(13,0-15,8)
	D	26,2%	(24,5-27,9)	18,8%	(18,0-19,6)	25,9%	(22,1-29,7)	19,3%	(17,7-20,9)
	T	21,7%	(20,5-22,9)	16,3%	(15,8-16,8)	21,9%	(19,4-24,4)	16,9%	(15,8-18,0)
Llar unipersonal, 15 i més	H	6,2%	(5,1-7,3)	6,0%	(5,5-6,5)	7,0%	(4,6-9,4)	7,4%	(6,2-8,6)
	D	13,8%	(12,4-15,2)	9,3%	(8,7-9,9)	10,5%	(7,6-13,4)	9,2%	(7,9-10,5)
	T	10,2%	(9,3-11,1)	7,7%	(7,3-8,1)	8,7%	(6,8-10,6)	8,3%	(7,4-9,2)
Família monoparental	H	7,7%	(6,6-8,8)	5,9%	(5,4-6,4)	7,2%	(5,0-9,4)	5,5%	(4,6-6,4)
	D	12,0%	(10,7-13,3)	9,2%	(8,6-9,8)	13,6%	(10,6-16,6)	9,4%	(8,2-10,6)
	T	10,0%	(9,1-10,9)	7,6%	(7,2-8,0)	10,4%	(8,6-12,2)	7,4%	(6,7-8,1)
Atur, 16-64 anys	H	6,9%	(5,6-8,2)	5,6%	(5,0-6,2)	20,5%	(16,2-24,8)	15,8%	(14,0-17,6)
	D	9,1%	(7,6-10,6)	6,3%	(5,7-6,9)	17,1%	(12,8-21,4)	11,4%	(9,8-13,0)
	T	7,0%	(6,1-7,9)	6,0%	(5,6-6,4)	18,9%	(15,8-22,0)	13,6%	(12,4-14,8)
Ocupació, 16-64 anys	H	77,2%	(75,0-79,4)	80,4%	(79,4-81,4)	58,4%	(53,1-63,7)	66,8%	(64,4-69,2)
	D	55,2%	(52,6-57,8)	64,2%	(63,0-65,4)	56,1%	(50,4-61,8)	60,8%	(58,3-63,3)
	T	66,4%	(64,7-68,1)	72,4%	(71,6-73,2)	57,4%	(53,5-61,3)	63,8%	(62,1-65,5)
Primària o sense estudis, 15 i més	H	44,0%	(41,8-46,2)	31,9%	(30,9-32,9)	35,1%	(30,7-39,5)	22,2%	(20,4-24,0)
	D	53,7%	(51,6-55,8)	37,7%	(36,6-38,8)	40,3%	(35,7-44,9)	27,5%	(25,5-29,5)
	T	49,1%	(47,6-50,6)	34,8%	(34,1-35,5)	37,8%	(34,6-41,0)	24,9%	(23,5-26,3)
Estudis universitaris, 15 i més	H	4,6%	(3,7-5,5)	16,3%	(15,5-17,1)	5,2%	(3,1-7,3)	18,8%	(17,1-20,5)
	D	5,7%	(4,7-6,7)	17,1%	(16,3-17,9)	4,5%	(2,5-6,5)	18,4%	(16,7-20,1)
	T	5,2%	(4,5-5,9)	16,7%	(16,1-17,3)	4,8%	(3,4-6,2)	18,6%	(17,4-19,8)
Probabilitat perdre la feina, 16-64 ocupats	H	--	--	--	--	28,2%	(22,0-34,4)	20,3%	(17,8-22,8)
	D	--	--	--	--	26,5%	(19,7-33,3)	20,0%	(17,3-22,7)
	T	--	--	--	--	27,4%	(22,8-32,0)	20,1%	(18,3-21,9)
Habitabilitat deficient o molt deficient de l'habitatge	H	3,4%	(2,6-4,2)	1,9%	(1,6-2,2)	3,0%	(1,6-4,4)	2,0%	(1,4-2,6)
	D	2,9%	(2,2-3,6)	1,7%	(1,4-2,0)	2,3%	(1,0-3,6)	1,1%	(0,7-1,5)
	T	3,2%	(2,7-3,7)	1,8%	(1,6-2,0)	2,6%	(1,6-3,6)	1,5%	(1,2-1,8)

Font: Enquesta de salut de Catalunya 2006 i 2011. Departament de Salut.

Dels indicadors seleccionats per descriure l'estat de salut, en el 2006, s'observen diferències significatives entre la classe social baixa i el conjunt de la població.

Al llarg del període les prevalències no s'han modificat significativament, però sí el suficient perquè alguns dels indicadors deixessin de presentar diferències per classe social, com són la prevalença de patir o haver patit 4 o més trastorns crònics (amb un increment significatiu en el conjunt de la població) i les restriccions en les activitats habituals els darrers 12 mesos (amb una disminució significativa en el conjunt de la població).

L'any 2011 la població de la classe social baixa té una pitjor percepció de la seva salut que la població general, i la prevalença d'un problema crònic de salut és significativament superior.

Taula 4. Comparació d'indicadors d'estat de salut de la classe social baixa i el total de la població, per sexe. Catalunya, 2006 i 2011

Estat de salut	ESCA 2006				ESCA 2011				
	Classe social baixa (grups IVb i V)		Total població		Classe social baixa (grups IVb i V)		Total població		
Indicador	%	IC95%	%	IC95%	%	IC95%	%	IC95%	
Mala salut autopercebuda	H	20,8%	(19,1-22,5)	16,6%	(15,8-17,4)	20,7%	(17,3-24,1)	15,8%	(14,3-17,3)
	D	35,4%	(33,5-37,3)	26,2%	(25,3-27,1)	34,6%	(30,5-38,7)	24,0%	(22,3-25,7)
	T	28,5%	(27,2-29,8)	21,4%	(20,8-22,0)	27,6%	(24,9-30,3)	19,9%	(18,8-21,0)
Problema crònic de salut (EHIS)	H	--	--	--	--	33,0%	(29,0-37,0)	31,1%	(29,3-32,9)
	D	--	--	--	--	45,6%	(41,3-49,9)	38,4%	(36,5-40,3)
	T	--	--	--	--	39,3%	(36,3-42,3)	34,7%	(33,4-36,0)
Patir o haver patit 4 o més trastorns crònics, 15 i més	H	28,3%	(26,3-30,3)	24,4%	(23,5-25,3)	31,3%	(27,0-35,6)	29,1%	(27,1-31,1)
	D	55,5%	(53,4-57,6)	45,9%	(44,8-47,0)	56,2%	(51,5-60,9)	49,5%	(47,3-51,7)
	T	42,7%	(41,2-44,2)	35,3%	(34,6-36,0)	43,9%	(40,6-47,2)	39,5%	(38,0-41,0)
Restricció en les activitats habituals els darrers 12 mesos	H	13,1%	(11,7-14,5)	11,0%	(10,4-11,6)	11,8%	(9,1-14,5)	9,1%	(8,0-10,2)
	D	19,5%	(17,9-21,1)	16,1%	(15,3-16,9)	16,1%	(12,9-19,3)	14,0%	(12,6-15,4)
	T	16,5%	(15,4-17,6)	13,6%	(13,1-14,1)	13,9%	(11,8-16,0)	11,6%	(10,7-12,5)
Probabilitat de tenir un trastorn mental en el moment de l'entrevista, 15 dies	H	8,5%	(7,3-9,8)	7,6%	(7,0-8,1)	10,0%	(7,2-12,8)	9,8%	(8,5-11,1)
	D	18,3%	(16,7-19,9)	15,5%	(14,7-16,3)	17,5%	(13,9-21,1)	15,7%	(14,1-17,3)
	T	13,7%	(12,6-14,7)	11,6%	(11,1-12,1)	13,8%	(11,5-16,1)	12,8%	(11,8-13,8)

Font: Enquesta de salut de Catalunya 2006 i 2011. Departament de Salut.

Les pràctiques preventives no mostren diferències significatives entre classes socials, ni el 2006 ni el 2011, exceptuant el percentatge de dones que es mesura periòdicament la hipertensió arterial que és superior en la classe social baixa que en el conjunt de la població.

La mesura periòdica de la tensió arterial i del nivell de colesterol augmenta significativament entre el 2006 i el 2011 per al conjunt de la població, però el percentatge de població de 60 anys i més que es vacuna contra la grip ha disminuït en aquest període.

Taula 5. Comparació d'indicadors de pràctiques preventives de la classe social baixa i el total de la població, per sexe. Catalunya, 2006 i 2011

Preventives	ESCA 2006				ESCA 2011				
	Classe social baixa (grups IVb i V)		Total població		Classe social baixa (grups IVb i V)		Total població		
Indicador	%	IC95%	%	IC95%	%	IC95%	%	IC95%	
Vacuna antigripal, 60 i més	H	66,9%	(62,9-70,9)	64,7%	(62,6-66,8)	64,4%	(56,2-72,6)	60,1%	(55,9-64,3)
	D	68,3%	(65,4-71,3)	65,6%	(63,7-67,5)	62,0%	(54,6-69,4)	61,3%	(57,4-65,2)
	T	67,8%	(65,4-70,2)	65,2%	(63,8-66,6)	63,0%	(57,5-68,5)	60,8%	(58,0-63,6)
Mesura periòdica de la tensió arterial, 15 i més	H	44,9%	(42,7-47,1)	43,4%	(42,3-44,5)	50,0%	(45,4-54,6)	48,3%	(46,1-50,5)
	D	57,4%	(55,3-59,4)	49,8%	(48,7-50,9)	54,2%	(49,5-58,9)	52,3%	(50,1-54,5)
	T	51,5%	(50,0-53,0)	46,6%	(45,9-47,4)	52,1%	(48,8-55,4)	50,3%	(48,7-51,9)
Mesura periòdica del nivell de colesterol en la sang, 15 i més	H	50,3%	(48,0-52,5)	49,4%	(48,3-50,5)	53,5%	(48,9-58,1)	54,3%	(52,1-56,5)
	D	57,1%	(55,0-59,1)	54,6%	(53,5-55,6)	60,3%	(55,7-64,9)	60,5%	(58,3-62,7)
	T	53,9%	(52,3-55,4)	52,0%	(51,2-52,8)	56,9%	(53,6-60,2)	57,4%	(55,8-59,0)
Mamografia periòdica, dones de 50-69 anys	H	--		--		--		--	
	D	82,6%	(79,5-85,6)	85,5%	(83,9-87,0)	87,3%	(81,5-93,1)	91,2%	(88,8-93,6)
	T	--		--		--		--	

Font: Enquesta de salut de Catalunya 2006 i 2011. Departament de Salut.

Els indicadors d'estils de vida mostren comportaments molt similars per classe social el 2006 i el 2011. Únicament el percentatge de sedentarisme dels homes de la classe social baixa és superior que el del conjunt d'homes.

Entre aquests dos anys no hi ha canvi significatiu, a excepció d'una disminució generalitzada del percentatge de població sedentària, que en ser de diferents intensitat segons el sexe i la classe social ha comportat que en el 2001 no s'observin diferències significatives exceptuant que el percentatge de dones sedentàries de classe social baixa és inferior al de les dones del conjunt de la població.

Taula 6. Comparació d'indicadors dels estils de vida de la classe social baixa i el total de la població, per sexe. Catalunya, 2006 i 2011

Estils de vida		ESCA 2006				ESCA 2011			
		Classe social baixa (grups IVb i V)		Total població		Classe social baixa (grups IVb i V)		Total població	
Indicador		%	IC95%	%	IC95%	%	IC95%	%	IC95%
Sedentaris, 18-74	H	22,3%	(20,3-24,3)	19,2%	(18,3-20,1)	17,7%	(13,8-21,6)	15,4%	(13,7-17,1)
	D	23,6%	(21,6-25,6)	24,3%	(23,3-25,3)	12,2%	(8,7-15,7)	18,3%	(16,4-20,2)
	T	23,0%	(21,6-24,4)	21,7%	(21,0-22,4)	15,0%	(12,4-17,6)	16,8%	(15,5-18,1)
Consum de fruita recomanada	H	--		--		9,2%	(6,8-11,6)	8,7%	(7,6-9,8)
	D	--		--		13,7%	(10,7-16,7)	14,1%	(12,7-15,5)
	T	--		--		11,4%	(9,5-13,3)	11,4%	(10,5-12,3)
Fumadors, 15 i més	H	37,6%	(35,4-39,7)	34,5%	(33,4-35,5)	32,6%	(28,3-36,9)	35,8%	(33,7-37,9)
	D	22,0%	(20,3-23,8)	24,4%	(23,5-25,3)	25,0%	(20,9-29,1)	23,4%	(21,5-25,3)
	T	29,4%	(28,0-30,8)	29,4%	(28,7-30,1)	28,7%	(25,7-31,7)	29,5%	(28,1-30,9)
Bevedors de risc, 15 i més	H	7,2%	(6,0-8,4)	7,6%	(7,0-8,2)	5,7%	(3,6-7,8)	7,2%	(6,1-8,3)
	D	1,1%	(0,7-1,6)	1,8%	(1,5-2,1)	0,9%	(0,0-1,8)	2,3%	(1,6-3,0)
	T	4,0%	(3,4-4,6)	4,7%	(4,3-5,0)	3,3%	(2,1-4,5)	4,7%	(4,0-5,4)

Font: Enquesta de salut de Catalunya 2006 i 2011. Departament de Salut.

Taula 7. Comparació d'indicadors d'utilització de serveis sanitaris de la classe social baixa i el total de la població, per sexe. Catalunya, 2006 i 2011

Utilització de serveis sanitaris		ESCA 2006				ESCA 2011			
		Classe social baixa (grups IVb i V)		Total població		Classe social baixa (grups IVb i V)		Total població	
Indicador		%	IC95%	%	IC95%	%	IC95%	%	IC95%
Consum de medicaments els darrers dos dies, 15 i més	H	51,6%	(49,4-53,9)	51,2%	(50,0-52,3)	53,1%	(48,4-57,7)	54,0%	(51,8-56,2)
	D	75,9%	(74,1-77,7)	71,1%	(70,1-72,1)	79,8%	(76,1-83,6)	76,0%	(74,1-77,9)
	T	64,5%	(63,0-66,0)	61,3%	(60,5-62,0)	66,6%	(63,5-69,7)	65,2%	(63,7-66,7)
Alguna visita mèdica els darrers 12 mesos	H	84,9%	(83,4-86,4)	84,8%	(84,0-85,5)	88,1%	(85,4-90,8)	89,1%	(87,9-90,3)
	D	92,3%	(91,2-93,3)	92,3%	(91,8-92,9)	96,1%	(94,4-97,8)	96,3%	(95,5-97,1)
	T	88,8%	(87,9-89,7)	88,6%	(88,1-89,0)	92,1%	(90,5-93,7)	92,7%	(92,0-93,4)
Alguna visita mèdica els darrers 15 dies	H	19,9%	(18,3-21,6)	19,6%	(18,7-20,4)	21,4%	(17,9-24,9)	20,7%	(19,1-22,3)
	D	30,1%	(28,3-31,9)	26,9%	(26,0-27,8)	31,2%	(27,2-35,2)	26,6%	(24,8-28,4)
	T	25,3%	(24,0-26,5)	23,3%	(22,6-23,9)	26,3%	(23,6-29,0)	23,7%	(22,5-24,9)
Visita a urgències els darrers 12 mesos	H	33,2%	(31,2-35,1)	30,6%	(29,7-31,6)	33,2%	(29,2-37,2)	33,2%	(31,3-35,1)
	D	38,5%	(36,6-40,4)	34,7%	(33,7-35,6)	41,0%	(36,7-45,3)	38,1%	(36,2-40,0)
	T	36,0%	(34,6-37,4)	32,7%	(32,0-33,3)	37,1%	(34,2-40,0)	35,7%	(34,3-37,1)
Hospitalitzacions els darrers 12 mesos	H	7,6%	(6,5-8,7)	6,7%	(6,2-7,2)	8,2%	(5,9-10,5)	6,9%	(5,9-7,9)
	D	11,1%	(9,8-12,3)	9,9%	(9,3-10,6)	9,2%	(6,7-11,7)	8,6%	(7,5-9,7)
	T	9,4%	(8,6-10,3)	8,3%	(7,9-8,7)	8,7%	(7,0-10,4)	7,8%	(7,0-8,6)

Referències bibliogràfiques

- ¹ Dahlgren G, Whitehead M. Policies and strategies to promote equity in health. Copenhagen: World Health Organization, 1991.
- ² Departament de Salut. Les regions sanitàries a l'ESCA 2010-2012.
http://www20.gencat.cat/docs/salut/Home/EI%20Departament/Estadistiques%20sanitaries/Enquestes/02_enquesta_catalunya_continua/Documents/Arxius/PLASALUT_regions_sanitaries_ESCA_2010-2012.pdf [Consultat el 15 d'abril de 2013]
- ³ Sen A. Mortality as an indicator of economic success and failure. Florència: UNICEF Innocenti Research Centre, 1995.
http://www.unicef-irc.org/publications/pdf/il_mortality.pdf [Consultat el 8 de febrer de 2010]
- ⁴ Mackenbach JP, Bakker MJ. European Network on Interventions and Policies to reduce inequalities in health. Tackling socioeconomic inequalities in health: analysis of European experiences. Lancet 2003; 362: 1409-14.
<http://www.belspo.be/platformisd/Library/Mackenbach%20Bakker.pdf> [Consultat el 30 d'abril de 2010]
- ⁵ Wilkinson R, Marmot M. Social Determinants of Health: The Solid Facts. Copenhagen: WHO Regional Office for Europe, 2003.
<http://www.euro.who.int/DOCUMENT/E81384.PDF> [Consultat el 10 de febrer de 2010]
- ⁶ Marmot M, Wilkinson R. Social Determinants of Health. 2a edició. Oxford University Press, 2006.
- ⁷ Grup de treball de la Societat Espanyola d'Epidemiologia i de la Societat Espanyola de Medicina Familiar i Comunitària. Una propuesta de medida de la clase social. Atención Primaria, 2000, 25(5):350-363.
- ⁸ Domingo, A.; Marcos, J. Propuesta de un indicador de clase social basado en la ocupación. Gaceta Sanitaria, 1989(3):320-326. Disponible en:
http://apps.elsevier.es/watermark/ctl_servlet?f=10&pidet_articulo=13140765&pidet_usuario=0&pcontactid=&pidet_revista=138&ty=99&accion=L&origen=elsevier&web=www.elsevier.es&lan=es&fichero=138v03n10a13140765pdf001.pdf [Consultat l'1 d'agost de 2011].
- ⁹ Mompert Penina A, Medina Bustos A, Guillén Estany M, Alcañiz Zanón M, Brugulat Guiteras P. Características metodológicas de la Encuesta de salud de Catalunya. 2006. Med Clin (Barc).2011;137(Supl 2):3.-8.
- ¹⁰ Fitxa tècnica de l'ESCA contínua.